

Борислав Михайлов - изпълнителен директор и председател на УС на Гаранционния фонд

ОТГОВОРНОСТ И ЗАДАЧИ НА ФОНДА, СВЪРЗАНИ С ПОСЛЕДНИТЕ ИЗМЕНЕНИЯ В НОРМАТИВНАТА УРЕДБА

На 26-27 юни 2007 г. в столичния хотел „Хилтън“ се проведе семинар на тема „България - член на ЕС и страна по Многостранния гаранционен договор и по Договора между Компенсационните органи и Гаранционните фондове на държавите от Европейското икономическо пространство. Четвърта и Пета автомобилни директиви на ЕС и приложенията им“. Форумът бе организиран от Националното бюро на българските автомобилни застрахователи (НББАЗ) и Гаранционния фонд (ГФ).

В работата на семинара участие взеха представители на КФН, НББАЗ, ГФ, застрахователните компании - членове на НББАЗ, както и на организации, обработващи щети и уреждащи претенции по застраховка „Гражданска отговорност“.

Вторият основен панел от семинара бе посветен на работата на Гаранционния фонд. Г-н Борислав Михайлов - изпълнителен директор и председател на УС на ГФ, говори за новите отговорности и задачи пред фонда, произтичащи от последните изменения в нормативната уредба.

Гаранционният фонд извършва плащанията към увредени лица и възстановява плащания на компенсационни органи във връзка със задължителните застраховки „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и „Злополука“ на пътниците в средства за обществен превоз в случаите, когато виновните водачи са без сключена застраховка или пътнотранспортното произшествие е причинено от неидентифицирано МПС.

Към фонда е създаден Информационен център за предоставяне на възможност на увредените лица да получат обезщетение по задължителните застраховки „Гражданска отговорност“ и „Злополука“.

Присъединяването на България към Европейския съюз, подписването на Многостранния гаранционен споразумение и на Договора между Компенсационните органи и Гаранционните фондове на страните от ЕИП очертават развитието на задължителното застраховане, налагат промени в нормативната уредба за хармонизиране на законодателството на страните членки, дефинират новите отговорности, които произтичат за Гаранционния фонд и задачите за тяхното изпълнение.

С настоящото изложение ще очертая тези новости, които бих обобщил в следните насоки: органи и управление; процедура за уреждане на претенции към фонда; регулиране на взаимоотношенията между Компенсационните органи и Гаранционните фондове при настъпване на пътнотранспортно произшествие на територията на страните членки на ЕС.

Във финансирането и управлението на фонда участват застрахователите със седалище в Република България и тези в трета държава, които извършват дейност в Република България чрез клон, регистриран по Търговския закон, и които са получили лиценз за застраховане по задължителните застраховки „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и „Злополука“ на пътниците. Застрахователите по задължителната застраховка „Злополука“ участват във финансирането и управлението на фонда след сключването на първия застрахователен договор.

От датата на влизане в

сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз в това число се включват и застрахователите от държава членка, които извършват дейност в Република България при условията на правото на установяване или на свободата на предоставяне на услуги по посочените задължителни застраховки.

Гаранционният фонд изплаща обезщетения по правила, съдържани в процедура за уреждане на претенции за имуществени и неимуществени вреди. Тези правила са публични и действащите към момента са публикувани на Интернет страницата на фонда.

За увредените от пътнотранспортни произшествия понякога е трудно да узнаят застрахователя, покриващ застраховка „Гражданската отговорност“ във връзка с използването на моторните превозни средства, участвали в произшествието.

В интерес на тези увредени лица в държавите членки се създават информационни центрове, чрез които да се осигурява своевременно предоставяне на такава информация. Информационните центрове предоставят на увредените лица и информация за представителите за ликвидация на щети. Тези центрове следва да си сътрудничат и бързо да отговорят на искания за информация, отправени от центрове в други държави членки.

Тук е уместно да се отбележи, че тези центрове следва да събират информация за датата на реално прекратяване на застрахователното покритие, а не за датата на изтичане на първоначалния срок на валидност на полицата, ако действието на договора е продължено поради липса на изрично прекратяване.

С присъединяването на България към Европейския съюз за Гаранционния фонд произтича нова отговорност, а именно - да възстановява суми, изплатени от компенсационен орган в държава членка. С цел изпълнение на това си задължение през месец март 2007 г. фондът подписа Допълнение (Адендум) № 2 към Споразумението между Компенсационните органи и Гаранционните фондове, регулиращо взаимоотношенията между Компенсационните органи и Гаранционните фондове при настъпване на пътнотранспортно произшествие

на територията на страните членки на ЕС (и тези от ЕИП).

Управителният съвет на ГФ взе това решение предвид неговата важност и с оглед на това, че то е подписано от всички страни членки, въпреки че към момента на подписването му в Информационния център на Гаранционния фонд не постъпва информацията, необходима за обмена на данни с информационните центрове на страните членки на Европейския съюз.

Функциите и отговорностите по отношение на Компенсационните органи и Гаранционните фондове са уредени и ясно дефинирани в част втора на допълнението (Адендум №2). Те са подчинени на разпоредбите на Четвърта автомобилна директива (чл. 7 от Директива 2000/26/ЕС) и обхващат случаите, когато превозното средство, причинило ПТП, не може да бъде установено или когато в двумесечен срок от произшествието не е възможно да бъде установен застрахователят, издал полицата на виновния водач.

Тези две обстоятелства определят наличието на застрахователно събитие (по смисъла на чл. 1* от Четвърта автомобилна директива (2000/26/ЕС). При възникване на такова събитие увреденото лице може да подаде искане за обезщетение до органа за изплащане на обезщетения в държавата членка по своето местоживее.

Функциите на всеки Компенсационен орган по споразумението в качеството му на оторизиран от страната членка на територията, на която е основан, е да компенсира пострадалите лица при възникване на застрахователно събитие.

Във всеки от случаите, описани по-горе, Компенсационният орган, който е поел иска, следва незабавно да информира съобразно конкретните обстоятелства или Гаранционния фонд на страната, на чиято територия е възникнало застрахователното събитие, или Гаранционния фонд на страната, на чиято територия е регистрирано превозното средство, предизвикало инцидента.

Когато се правят плаща-

ния по компенсация на потърпевши лица, Компенсационният орган е отговорен за предоставяне на информация за определяне размера на обезщетението при поискване от Гаранционния фонд, носещ задължението за реимбурсация (възстановяване); прилага законодателството на страната, на чиято територия е възникнало застрахователното събитие, при определянето на отговорностите и установяване размера на компенсацията; Гаранционният фонд на страната, на чиято територия е възникнало застрахователното събитие, до-

ционния център към фонда по изискванията на Четвърта автомобилна директива относно данните, които следва да се съхраняват и поддържат в него;

- Функциониране на единната система за отчитане на задължителното застраховане и използването на данните съобразно европейските директиви в застрахователния сектор и действащото национално законодателство;

- Осигуряване на съдействието от компетентните държавни органи за обмен на данни във връзка с изпълнение на разпоредбите на Кодекса за застраховането и на Четвърта автомобилна директива;

- Изучаване на законодателствата на страните членки

ри когато не носи отговорност по реимбурсация (възстановяване), следва да предостави при поискване от страна на Компенсационния орган, към който е отправен иска за компенсация, необходимото съдействие и информация - в частност за приложимото право - и всички документи по случая, с които разполага и са били поискани.

От така изложеното, дори в схематичен план, е видно колко отговорни задачи стоят пред Гаранционния фонд във връзка с новите му законоопределени функции:

- Непрекъсната комуникация за установяване на застрахователите, членове на Съвета на фонда, с оглед публичност и съгласуваност на управлението;

- Работа в полза на гражданите на България и на страните членки на Европейския съюз и защита на техните интереси;

- Изграждане на Информа-

на ЕС с цел определяне на евентуалните отговорности при компенсация;

- Събиране на предварителна информация за претенциите, които евентуално ще бъдат предявени пред ГФ като Компенсационен орган предвид това, че Споразумението между Компенсационните органи и Гаранционните фондове на страните членки е в сила от датата на присъединяване на Република България към ЕС (01.01.2007 г./, независимо кога е подписано това споразумение;

- Осигуряване на финансовата стабилност.

От страна на Гаранционния фонд е създадена организация и са предприети необходимите действия в подготовката за изпълнение на тези задачи. Дали ще бъдат реализирани зависи от общите усилия и сътрудничество между застрахователите, застрахователните организации и държавните институции.

*** Чл. 1.** Настоящата директива има за цел да установи особени разпоредби, приложими за увредени лица с право на обезщетение за вредите от произшествия, които са настъпили в държава членка, различна от държавата членка по пребиваване на увреденото лице, и са причинени в резултат на използването на превозни средства, застраховани и обикновено domiciliated в държава членка.

Без да се накърняват разпоредбите на законодателството на трети страни относно гражданската отговорност и на международното частно право, настоящата директива се прилага и за увредени лица, които живеят в държава членка и имат право на обезщетение за вредите, претърпени в резултат на произшествия, настъпили в трети страни, чиито Национални бюра на застрахователите по смисъла на член 1, параграф 3 от Директива 72/166/ЕИО, участват в системата „Зелена карта“, когато произшествията са причинени при използването на превозни средства, застраховани и обикновено domiciliated в държава членка.